

นิพนธ์ต้นฉบับ

ปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุม
และป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริม
สุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหารชายณรงค์ ไชยสิทธิ์⁽¹⁾ และอมรรศักดิ์ โพธิ์อ่ำ⁽²⁾

วันที่ได้รับต้นฉบับ: 22 พฤศจิกายน 2559

วันที่ตอบรับการตีพิมพ์: 5 เมษายน 2560

(1) ผู้รับผิดชอบบทความ: นักศึกษาหลักสูตร

สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการ

เฉลิมพระเกียรติ จังหวัดนครพนม

(โทรศัพท์: 091-8671485

E-mail: momokung.23@gmail.com)

(2) อาจารย์คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัย

รามคำแหง

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research Study) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร กลุ่มประชากรคือบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร ปีงบประมาณ 2558 จำนวน 305 ราย โดยใช้สูตรการคำนวณกลุ่มตัวอย่างที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนของ Daniel ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 158 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบเก็บข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558-เมษายน 2559 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลคือ แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ปัจจัยการบริหาร ส่วนที่ 3 กระบวนการบริหาร และส่วนที่ 4 ระดับการปฏิบัติงานของบุคลากรสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาแบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่านและนำไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาคได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ 0.90 วิเคราะห์ข้อมูลความสัมพันธ์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยบริหารประกอบด้วยด้านกำลังคน ด้านงบประมาณ และด้านวัสดุอุปกรณ์มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 2.86 ($\bar{X}=2.86$, S.D.=0.34) ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารประกอบด้วยด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์กร ด้านอำนาจการ ด้านการประสานงานและด้านการรายงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงเท่ากับ 2.96 ($\bar{X}=2.96$, S.D.=0.19) สำหรับการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วยการปฏิบัติงานเฝ้าระวังโรคการควบคุมการระบาดของโรคการประสานงานขององค์กรในพื้นที่การมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่การสนับสนุนการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชนมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{X}=2.93$, S.D.=0.24) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์พบว่าปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดมุกดาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.569$, $p\text{-value}=0.046$, $r=0.070$, $p\text{-value}=0.038$ ตามลำดับ) ข้อเสนอแนะจากงานวิจัยผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนปัจจัยบริหารแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในการจัดกิจกรรมควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างเพียงพอและต่อเนื่องและมีการส่งเสริมให้มีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงานรวมทั้งการสร้างเครือข่ายการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในรูปของคณะกรรมการระดับพื้นที่

คำสำคัญ: ปัจจัยบริหาร, กระบวนการบริหาร, ไข้เลือดออก

Original Article

Administrative Factors and Administrative Process Associated with Practicing of Dengue Hemorrhagic Fever Prevention and Control of Health Personnel at Sub-District Health Promoting Hospital in Mukdahan Province

Chainarong Chaiyasat⁽¹⁾ and Amornsak Poum⁽²⁾

Received Date: November 22, 2016

Accepted Date: April 5, 2017

Abstract

This descriptive research study aimed to investigate administrative factor and administrative process associated with practicing of dengue hemorrhagic fever prevention and control of health personnel at Sub-district health promoting hospital, Mukdahan Province. Population in this study was health personnel which be worked at Sub-district health promoting hospital, Mukdahan Province in fiscal year 2015 about 305 cases, and the sample size calculating used Daniel formula for 158 cases, and systematic random sampling was determined. Data were collected during November 2015 to April 2016 using questionnaires which composed of 4 parts including, characteristics, administrative factors, administrative process, and practicing of dengue hemorrhagic fever prevention and control of Tumbon health promoting hospital. In addition, validity was checked by 3 experts and tried out for testing reliability by Cronbach's coefficient alpha about 0.90. Association analysis was determined using Pearson product moment correlation coefficient.

The results showed that administrative factors including man, money, and material had mean score with high level ($\bar{X}$ =2.86, S.D.=0.34), an administrative process including planning, organizing, directing, co-ordination, and reporting had mean score with high level ($\bar{X}$ =2.93, S.D.=0.24). Moreover, practicing of dengue hemorrhagic fever prevention and control including, disease surveillance, outbreak controlling, support to coordinate network, organization participatory, prevention and controlling in community support had mean score with high level ($\bar{X}$ =2.93, S.D.=0.24). An association analyzed found that administrative factors and administrative process were associated with practicing of dengue hemorrhagic fever prevention and control of health personnel at Sub-district health promoting hospital, Mukdahan Province with statistically significant (r = 0.569, p -value= 0.046, r =0.070, p -value= 0.038, respectively). It is suggested that chief executive should be support an appropriate administrative factor adequately for all health personnel worked at Sub-district health promoting hospital, and support to coordinate network for internal and external committee community network for practicing of dengue hemorrhagic fever prevention and control.

Keywords: Administrative Factor, Administrative Process, Dengue Hemorrhagic Fever

(1) Corresponding author:

Master of Public Health Student
in Public Health Administration,
Faculty of Public Health,
Ramkhamhaeng University
Nakhonphanom Campus
(Tel: 091-8671485
E-mail: momokung.23@gmail.com)

(2) Lecturer, Faculty of Public Health, Ramkhamhaeng University

บทนำ

ประเทศไทยมีรายงานการระบาดของโรคไข้เลือดออกเริ่มต้นที่กรุงเทพมหานครต่อมาโรคได้แพร่กระจายไปต่างจังหวัด มีรายงานผู้ป่วยโรคไข้เลือดออกในปี พ.ศ. 2546 จำนวนผู้ป่วย 61,806 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 98.42 ต่อประชากรแสนคนซึ่งมีผู้เสียชีวิต 76 ราย (อัตราตาย 0.12 ต่อประชากรแสนคน) หลังจากนั้นในแต่ละปีจะมีจำนวนผู้ป่วยและผู้เสียชีวิตจากโรคไข้เลือดออกเกิดขึ้นทุกปี (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2546) สถานการณ์การระบาดของโรคไข้เลือดออกในจังหวัดมุกดาหารในปี 2557 พบอัตราป่วย 203.16 ต่อแสนประชากร ซึ่งเพิ่มมากขึ้นเกือบสามเท่าของอัตราป่วยไข้เลือดออกในปี 2556 (อัตราป่วย 72.74 ต่อประชากรแสนคน) (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร, 2558) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) นับว่าเป็นหน่วยงานสาธารณสุขในระดับปฐมภูมิที่มีความสำคัญยิ่งเพราะเป็นสถานบริการสาธารณสุขที่ตั้งอยู่ในระดับพื้นที่โดยทำหน้าที่ในการควบคุมและป้องกันโรคติดต่อในพื้นที่โดยเฉพาะโรคไข้เลือดออกกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข ได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติงานการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลได้แก่ การเฝ้าระวังและสอบสวนโรค การควบคุมพาหะนำโรค การให้สุขศึกษาประชาสัมพันธ์ การประเมินผลการควบคุมโรค (กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, 2546)

ในการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรการบริหารให้มีความเพียงพอและปริมาณที่เหมาะสมเพราะการดำเนินกิจกรรมต่างๆให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องได้รับการสนับสนุนทรัพยากรการบริหารที่ประกอบด้วย กำลังคน (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Money) และกระบวนการบริหาร (Method) (Weichrich & Koontz, 1993) ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ เนื่องจากการจัดการที่มีประสิทธิภาพนั้นจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน 7 ประการที่เรียกว่า “POSDCoRB Model” ประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดหาบุคลากร (Staffing) การอำนวยการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการงบประมาณ (Budgeting) โดยมีการศึกษาปัจจัยบริหารที่มีผลต่อการ

ดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของทีมเฝ้าระวังสอบสวนเคลื่อนที่เร็วระดับอำเภอ พบว่า ปัจจัยการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในระดับสูงและกระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกในระดับปานกลาง (สมศักดิ์ บุญเนา, 2557) เช่นเดียวกับการศึกษาของวุฒิสักดิ์ คำภาชี (2554) ได้ศึกษาปัจจัยสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานควบคุมโรคในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น พบว่าระดับปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานควบคุมโรคในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่นอยู่ในระดับสูง และปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานควบคุมโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานควบคุมโรคในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น ได้แก่ ปัจจัยการบริหารและปัจจัยด้านงบประมาณ

ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหารได้ร่วมปฏิบัติงานกับเจ้าหน้าที่ควบคุมโรคติดต่อพบว่าเจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้และทักษะในการดำเนินงาน ได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการยังไม่เพียงพอในการปฏิบัติงานขาดความรู้ในการประชาสัมพันธ์และให้สุขศึกษาเรื่องโรคไข้เลือดออกและสารเคมีที่ใช้ในการป้องกันและควบคุมยุงลายทำให้การปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพสูญเสียงบประมาณเวลา อุปกรณ์และเครื่องมือใช้ในการปฏิบัติงานไม่เพียงพอไม่มีการเตรียมการก่อนปฏิบัติงานไม่มีการติดตามประเมินผลเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวตามความเหมาะสม (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร, 2558) จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดมุกดาหารเพื่อนำข้อมูลวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนงานพัฒนาและสนับสนุนการปฏิบัติงานควบคุมการระบาดของโรคไข้เลือดออกให้ประสบผลสำเร็จและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหาร

ที่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร

กรอบแนวคิดวิจัย

ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) คุณลักษณะส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ, อายุ, สถานภาพสมรส, ระดับการศึกษา, รายได้เฉลี่ยต่อเดือน, ตำแหน่งปัจจุบัน, ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน, สถานที่ปฏิบัติงาน, การได้รับการฝึกอบรม 2) ปัจจัยการบริหาร โดยใช้แนวคิดของ Weihrich & Koontz (1992) ได้แก่ บุคลากร (Man) งบประมาณ (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) 3) ปัจจัยด้านกระบวนการบริหาร โดยใช้กระบวนการบริหารแบบ POSDCoRB ตามแนวคิดของ Gulick, & Urwick (1939) ได้แก่ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดบุคลากร (Staffing) การสั่งการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) งบประมาณ (Budgeting) และ 4) การปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดมุกดาหาร ประกอบด้วย การปฏิบัติงานเฝ้าระวังโรคการควบคุมการระบาดของโรคการประสานงานขององค์กรในพื้นที่การมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่การสนับสนุนการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ดำเนินการวิจัยระหว่างเดือน พฤศจิกายน 2558–เมษายน 2559 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร ปีงบประมาณ 2558 จำนวน 305 คน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษา ได้แก่ เป็นเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับมอบหมายหรือแต่งตั้งในการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในสังกัดของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร และปฏิบัติงานในหน้าที่มาอย่างน้อย 1 ปี และเป็นผู้ที่สามารถอ่านเข้าใจภาษาไทยและสามารถกรอกแบบสอบถามด้วยตนเองได้ และกำหนดเกณฑ์การคัดออก ได้แก่ เป็นผู้ที่ไม่สมัครใจตอบแบบสอบถาม และเจ็บป่วยในช่วงเก็บข้อมูลจนไม่สามารถให้ข้อมูลได้ คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง

โดยใช้สูตรการคำนวณที่ทราบประชากรแน่นอนของ Daniel (2010) โดยกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 95% ค่าความคลาดเคลื่อน สามารถยอมรับได้เท่ากับ 0.05 คำนวณได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 158 คน คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบมีระบบ(Systematic Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 คุณลักษณะส่วนบุคคล ส่วนที่ 2 ปัจจัยบริหาร ประกอบด้วย บุคลากร, งบประมาณ, วัสดุอุปกรณ์ ข้อคำตอบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามระดับความคิดเห็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เกณฑ์การแปลผลตามแนวคิดของเบสท์ (Best, 1977) แบ่งเป็น 3 ระดับ คือ ระดับสูง ปานกลางและต่ำ ส่วนที่ 3 กระบวนการบริหาร ประกอบด้วย การวางแผน, การจัดองค์การ, การอำนวยความสะดวก, การประสานงาน, การรายงาน ข้อ คำตอบมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เกณฑ์การแปลผลแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับสูง ปานกลางและต่ำ ส่วนที่ 4 การปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกประกอบด้วย การปฏิบัติงานเฝ้าระวังโรค การควบคุมการระบาดของโรค การประสานงานขององค์กรในพื้นที่การมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่ การสนับสนุนการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน ข้อคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามระดับการปฏิบัติ 5 ระดับ คือ ปฏิบัติมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด เกณฑ์การแปลผลแบ่งเป็น 3 ระดับคือ ระดับสูง ปานกลางและต่ำ และส่วนที่ 5 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเพื่อหาความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้และคำนวณค่าความเที่ยงโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.90 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปใช้สถิติวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment correlation coefficient) โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 62.70) มีอายุระหว่าง 30-49 ปี (ร้อยละ 60.10) ($\bar{x}$ = 39.60,

S.D.=9.45, Max= 59, Min=21) ส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรสคู่/แต่งงาน/อยู่ด้วยกัน (ร้อยละ 67.10) จบการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (ร้อยละ 81.00) มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 20,000-40,000 บาท (ร้อยละ 56.30) ($\bar{x}$ =27,423.25, S.D.=10,262.67, Max=50,000, Min=7,500) ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานระหว่าง 10-29 ปี (ร้อยละ 59.50) ($\bar{x}$ =17.49, S.D.=9.98, Max=9, Min=1)

ปัจจัยการบริหารภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 2.86, S.D.=0.34) เมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารจำแนกรายด้านพบว่า ด้านกำลังคนอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.88, S.D.=0.32) ด้านงบประมาณอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.81, S.D.=0.41) และด้านวัสดุอุปกรณ์อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 2.79, S.D.=0.42) สำหรับปัจจัยกระบวนการบริหารพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.96, S.D.=0.19) เมื่อพิจารณากระบวนการบริหารจำแนกรายด้านพบว่า ด้านการวางแผนอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.94, S.D.=0.24) ด้านการจัดองค์กรอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.92, S.D.=0.26) ด้านอำนาจการอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.96, S.D.=0.21) ด้านการประสานงานอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.93, S.D.=0.25) ด้านการรายงานอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.95, S.D.=0.22) การปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร ภาพรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 2.93, S.D.=0.24) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงานเฝ้าระวังโรคอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.84, S.D.=0.39) ด้านการควบคุมการระบาดของโรค อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.92, S.D.=0.29) ด้านการประสานงานขององค์กรในพื้นที่ อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.89, S.D.=0.31) ด้านการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่ อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 2.87, S.D.=0.33) ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ =2.96, S.D.=0.19) (ดังตารางที่ 1)

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบริหารและกระบวนการบริหารกับการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร พบว่าปัจจัยบริหารมีความสัมพันธ์กับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดมุกดาหาร อย่าง

มีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.569$, $p\text{-value}=0.046$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของปัจจัยบริหารรายด้านพบว่า ด้านกำลังคนมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.152$, $p\text{-value}=0.05$) ด้านงบประมาณและด้านวัสดุอุปกรณ์ ไม่พบความสัมพันธ์ทางสถิติ ($r=0.134$, $p\text{-value}=0.094$ และ $r=0.118$, $p\text{-value}=0.140$ ตามลำดับ) กระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.070$, $p\text{-value}=0.038$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของกระบวนการบริหารรายด้านพบว่าด้านการจัดองค์กรและด้านการรายงานมีความสัมพันธ์กับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.220$, $p\text{-value}=0.006$ และ $r=0.177$, $p\text{-value}=0.026$ ตามลำดับ) สำหรับด้านการวางแผนด้านการอำนาจการและด้านการประสานงาน ไม่พบความสัมพันธ์ทางสถิติ ($r=0.146$, $p\text{-value}=0.067$, $r=0.010$, $p\text{-value}=0.904$, $r=0.031$, $p\text{-value}=0.699$ ตามลำดับ) (ดังตารางที่ 2)

บทสรุปและอภิปรายผล

ปัจจัยบริหาร มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.569$, $p\text{-value}=0.046$) อธิบายเหตุผลได้ว่าการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกจำเป็นต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเข้ามาเป็นเครื่องมือในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จเนื่องจากทรัพยากรการบริหารงานหรือที่เรียกว่า 4'Ms นั้นเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ช่วยให้การบริหารงานใดๆประสบความสำเร็จได้โดยง่ายการบริหารงานทุกประเภทจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหรือทรัพยากรการบริหารเพราะเป็นปัจจัยพื้นฐานการบริหารงานซึ่งทรัพยากรการบริหารประกอบด้วย กำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการบริหารจัดการ (ทองหล่อ เดชไทย, 2545; ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2545) ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีการศึกษาวินัยที่ผ่านมา (บุญถม ชัยญวน, 2553; อาคม ปัญญาแก้ว และคณะ, 2554; อีระวุฒิ กรมขุนทด, 2555; อุเทนจิณโรจน์ และคณะ, 2556) ซึ่ง

ข้อค้นพบจากงานวิจัยพบว่า ปัจจัยบริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 โดยปัจจัยบริหารประกอบด้วย กำลังคน งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และกระบวนการบริหารเนื่องจากการบริหารจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายจะต้องอาศัยบุคลากรที่มีคุณภาพมีปริมาณที่เพียงพอกิจกรรมต่างๆ จะต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณการดำเนินงานที่เพียงพอและต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการรวมทั้งมีระบบการบริหารจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดเมื่อพิจารณาปัจจัยการบริหารจำแนกตามองค์ประกอบ พบว่าด้านกำลังคนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ส่งผลสำเร็จให้กับการดำเนินงานต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะกำลังคนจะต้องมีทั้งคุณภาพและปริมาณที่เพียงพอจากผลการวิจัยพบว่าด้านกำลังคนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สามารถอธิบายได้ว่า ผู้บริหารจะต้องมีการวางแผนด้านบุคลากรทั้งด้านจำนวนความรู้ความสามารถให้มีความเหมาะสมกับการปฏิบัติงานรวมทั้งการจัดให้บุคลากรสาธารณสุขได้รับการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ในการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่องเพราะบุคลากรที่บรรจุใหม่ที่เข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงานสาธารณสุขจะต้องได้รับการปฐมนิเทศหรือได้รับคำแนะนำในการปฏิบัติงานอย่างเพียงพอรวมทั้งบุคลากรสาธารณสุขควรได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้บุคลากรสาธารณสุขสามารถป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุเทน จินโรจน์ & วิทัศน์ จันทรโพธิ์ศรี, 2556) ด้านงบประมาณไม่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร สามารถอธิบายได้ว่า งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและไม่ทันตามเวลาที่กำหนด ($\bar{x}=3.75$, $S.D.=1.01$) เนื่องจากปัจจัยด้านการเงินเป็นปัจจัยที่สำคัญสำหรับผู้บริหารที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินงาน หากไม่ได้รับการสนับสนุน

งบประมาณจะทำให้การดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ ไม่ประสบผลสำเร็จ (จารุกิตติ์ นาคคำ, 2556) ด้านวัสดุอุปกรณ์อุปกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร สามารถอธิบายได้ว่าจำนวนของวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานควบคุมป้องกันโรคไข้เลือดออก ($\bar{x}=3.64$, $S.D.=0.96$) ทำให้การปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกไม่มีประสิทธิภาพเนื่องจากวัสดุอุปกรณ์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะขาดเสียมิได้ประการหนึ่งในการบริหารงานเพราะเป็นเครื่องมือดำเนินงานไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้การปฏิบัติงานจะต้องมีวัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของแผนงานและโครงการและต้องมีระบบการจัดการที่ดีมีประสิทธิภาพเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด (บุญทัน สมิน้อย & ประจักษ์ บัวผัน, 2554)

กระบวนการบริหารมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r=0.070$, $p\text{-value}=0.038$) สอดคล้องกับแนวคิดของ Gulick & Urwick กล่าวว่ากระบวนการบริหารเป็นกระบวนการที่มีขั้นตอนเกี่ยวข้องต่อเนื่องผู้บริหารจะเป็นผู้ตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรขององค์การเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายขององค์การ ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารทุกคนตั้งแต่ระดับสูงสุดถึงระดับต่ำสุดโดยกระบวนการบริหารประกอบด้วยขั้นตอนที่เรียกว่า POSDCoRB ได้แก่ 1) การวางแผน (Planning) เป็นการวางแผนหรือวางแผนโครงการอย่างกว้างๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติตามลำดับพร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติระบุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้นๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ 2) การจัดองค์การ (Organizing) การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหารโดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่างๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจนพร้อมด้วยกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อประสานสัมพันธ์กันตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันไป 3) การจัดบุคลากร (Staffing) เป็นการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานตั้งแต่การแสวงหา การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้นตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการบำรุงรักษา

สภาพของการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป 4) การสั่งการ (Directing) เป็นการวินิจฉัยสั่งการหลังจากที่ได้วิเคราะห์และพิจารณาโดยรอบคอบแล้วรวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้นๆในฐานะที่ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน 5) การประสานงาน (Coordinating) การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่างๆ ภายในองค์การให้เข้ากันได้เพื่อให้งานเกิดประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกันทำให้ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืนกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์การร่วมกัน 6) การรายงาน (Reporting) เป็นการเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่างๆทราบความเคลื่อนไหวความเป็นไปเป็นระยะๆทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบความก้าวหน้าของงานของตนอยู่เสมอ การเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐานมีการศึกษา การประเมินผลและมีการตรวจสอบเป็นระยะๆ เพื่อการปรับปรุงได้ทันทีหรือการปรับปรุงในอนาคต 7) การงบประมาณ (Budgeting) การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผนหรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชีและการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุม

ข้อเสนอแนะหรือการนำไปใช้ประโยชน์

ผู้บริหารของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

เอกสารอ้างอิง

- สำนักโรคติดต่อฯ โดยแมลงกลุ่มโรคไข้เลือดออก. (2546). คู่มือการประเมินผลตามตัวชี้วัดงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออก. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุขกรม.
- จารุกิตติ์ นาคคำ. (2556). ปัจจัยการบริหารที่มีผลต่อการรายงานข้อมูลสุขภาพระดับปฐมภูมิของบุคลากรสาธารณสุขโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในจังหวัดชัยภูมิ. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น; 21(1).
- ทองหล่อ เดชไทย. (2545). หลักการบริหารสาธารณสุข. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สามเจริญพานิชย์.
- ธีระวุฒิ กรมขุนทด. (2555). ปัจจัยทางการบริหารที่มีความสัมพันธ์กับความสมบูรณ์ของรายงานข้อมูลมาตรฐานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับสถานีอนามัย อำเภอแก้งคร้อ จังหวัดชัยภูมิ. รายงานการศึกษาระดับปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญถม ชัยญวน. (2553). ปัจจัยการบริหารและกระบวนการที่มีผลต่อสมรรถนะหลักของนักวิชาการสาธารณสุขศูนย์สุขภาพชุมชน จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บุญทัน สมิน้อย, & ประจักษ์ บัวผัน. (2554). ปัจจัยทางการบริหารและกระบวนการบริหารที่มีผลต่อการปฏิบัติงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสถานีอนามัย พื้นที่อำเภอโพนไต้ จังหวัดขอนแก่น. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยขอนแก่น 16(6), 706-715.
- วุฒิสักดิ์ คำภาชี. (2554). ปัจจัยการสนับสนุนจากองค์การที่มีผลต่อการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่รับผิดชอบงานควบคุมโรคในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. (2545). องค์การและการจัดการ. กรุงเทพฯ: ธรรมสาร.

มุกดาหารและสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทุกอำเภอควรให้ความสำคัญในการสนับสนุนปัจจัยบริหารแก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ที่มีหน้าที่ในการควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยควรคำนึงถึงการจัดสรรงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ให้มีเพียงพอและเหมาะสม ให้ทันเวลาต่อการปฏิบัติงานและควรมีการสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงานด้านสาธารณสุขให้เหมาะสมและสอดคล้องกับแผนงานโครงการของหน่วยงาน นอกจากนี้ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการวางแผนงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก และมีการอำนวยความสะดวกในการควบคุมกำกับ การดำเนินงานให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติงาน รวมทั้งควรมีการส่งเสริมให้มีการประสานงานทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน เพื่อให้การดำเนินงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกบรรลุผลลัพท์ตามแผนงานที่กำหนดไว้

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือจากคณาจารย์ทุกท่านของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

สมศักดิ์ บุญนาร. (2557). ปัจจัยทางการบริหารที่มีผลต่อการดำเนินงานควบคุมโรคไข้เลือดออกของทีมเฝ้าระวังสอบสวน เคลื่อนที่เร็ว ระดับอำเภอในจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสาธารณสุข บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหารฝ่ายพัฒนาบุคลากร. (2558). ทะเบียนสถิติบุคลากรสาธารณสุขจังหวัดมุกดาหาร.

อาคม ปัญญาแก้ว, ประจักษ์ บัวผัน. (2554). ปัจจัยการบริหารและกระบวนการบริหารองค์การที่มีผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงาน ของหัวหน้าสถานีนอมาัย เขตขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อุเทน จิณโรจน์, & วิทัศน์ จันทรโพธิ์ศรี. (2556). ลักษณะส่วนบุคคลและปัจจัยในการบริหารมีผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานงานระบาดวิทยาโรคติดต่อของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมหาสารคาม. วารสารสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 6 ขอนแก่น, 21(1), 63-74.

Best, J. W. (1977). *Research is evaluation* (3rd ed.). Englewood cliffs, N.J: Prentice-Hall.

Daniel, W. W. (2010). *Biostatistics: Basic concepts and methodology for the health sciences* (9th ed). New York: John Wiley & Sons.

Gulick, L., & Urwick, L. (1939). *Paper on the science of administration*. New York: Columbia University.

Weihrich, H., & Koontz, H. (1992). *Management : a global perspective* (10th ed.). New York : McGraw-Hill.

ตารางที่ 1 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยการบริหาร กระบวนการบริหารและการปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร

ตัวแปร	ระดับคะแนน						Mean	S.D.
	สูง		ปานกลาง		ต่ำ			
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ		
ปัจจัยบริหาร	136	86.10	21	13.30	-	-	2.86	0.34
- กำลังคน	140	88.60	18	11.40	-	-	2.88	0.32
- งบประมาณ	129	81.60	28	17.70	1	0.60	2.81	0.41
- วัสดุอุปกรณ์	126	79.70	31	19.60	1	0.60	2.79	0.42
กระบวนการบริหาร	151	95.60	6	3.80	-	-	2.96	0.19
- การวางแผน	148	93.70	10	6.30	-	-	2.94	0.24
- การจัดองค์การ	146	92.40	12	7.60	-	-	2.92	0.26
- การอำนวยการ	145	91.80	3	1.90	1	0.60	2.96	0.21
- การประสานงาน	147	93.00	11	7.00	-	-	2.93	0.25
- การรายงาน	150	94.90	8	5.19	-	-	2.95	0.22
การปฏิบัติงานควบคุมและป้องกันโรคไข้เลือดออก	148	93.70	10	6.30	-	-	2.93	0.24
- ด้านการปฏิบัติงานเฝ้าระวังโรค	133	84.20	24	15.20	1	0.60	2.84	0.39
- ด้านการควบคุมการระบาดของโรค	146	92.40	11	7.00	1	0.60	2.92	0.29
- ด้านการประสานงานขององค์กรในพื้นที่	136	86.10	16	10.10	-	-	2.89	0.31
- ด้านการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในพื้นที่	138	87.30	20	12.70	-	-	2.87	0.33
- ด้านการสนับสนุนการปฏิบัติงานป้องกันควบคุมโรคไข้เลือดออกในชุมชน	152	96.20	6	3.80	-	-	2.96	0.19

ตารางที่ 2 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ระหว่าง ปัจจัยบริหาร กระบวนการบริหาร และระดับการควบคุมและป้องกันโรค
ไข้เลือดออกของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดมุกดาหาร

ปัจจัยบริหาร และกระบวนการบริหาร	การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านสาธารณสุข		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
ปัจจัยบริหาร	0.569	0.046	มีความสัมพันธ์
ด้านกำลังคน	0.152	0.050	มีความสัมพันธ์
ด้านงบประมาณ	0.134	0.094	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านวัสดุอุปกรณ์	0.118	0.140	ไม่มีความสัมพันธ์
กระบวนการบริหาร	0.070	0.038	มีความสัมพันธ์
ด้านการวางแผน	0.146	0.067	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านการจัดองค์การ	0.220	0.006	มีความสัมพันธ์
ด้านการอำนวยความสะดวก	0.010	0.904	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านการประสานงาน	0.031	0.699	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านการรายงาน	0.177	0.026	มีความสัมพันธ์

*P-value<0.05, **P-value<0.001